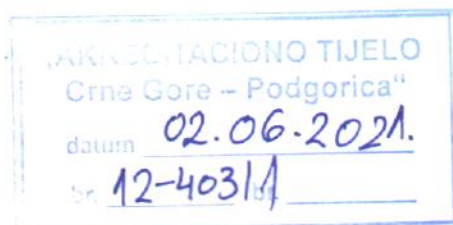

Datum: 02.06.2021.

Djelovodni broj : 12-403/1

ANALIZA ODNOSA SA POVEZANIM TIJELIMA

Shodno terminima i definicijama standarda MEST ISO/IEC 17011:2018 zainteresovana strana je osoba ili organizacija koja ima neposredan ili posredan interes za akreditaciju. Neposredan interes odnosi se na interese onih koji se akredituju dok se posredan interes odnosi na interese onih koji koriste ili se oslanjaju na usluge akreditovanih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti.

Zainteresovane strane mogu da uključe tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, njihova udruženja i njihove klijente, industrijske službe, trgovačka udruženja, vlasnike šema, državna regulatorna tijela ili druge državne službe ili nevladine organizacije, uključujući organizacije potrošača.

U skladu sa tačkom 4.4.5 MEST ISO/IEC 17011:2018 ATCG je dokumentovalo i primjenjuje procese koji će pružiti priliku za efektivno uključivanje zainteresovanih strana za zaštitu nepristrasnosti, i mora da osigura uravnoteženo zastupanje zainteresovanih strana tako da nijedna strana ne preovlađuje.

Akreditaciono tijelo u skladu sa 4.4.6 MEST ISO/IEC 17011:2018 identifikuje, analizira i vrijednuje rizike, postupa sa rizicima, kao i da prati i dokumentuje rizike vezane za nepristrasnost koji proizilaze iz njegovih aktivnosti uključujući bilo kakve sukobe koje proizilaze iz njegovih odnosa sa zainteresovanim stranama. Proces obuhvata identifikaciju i konsultacije sa odgovarajućim zainteresovanim stranama kako je opisano u 4.4.5. radi savjetovanja o stvarima koje utiču na nepristrasnost, uključujući otvorenost i percepciju javnosti.

To je način da se obezbjedi da aktivnosti tijela koja su u vezi sa Akreditacionim tijelom Crne Gore (povezana tijela) ne dovode u pitanje povjerljivost, objektivnost i nepristrasnost akreditacija.

Analiza odnosa sa povezanim tijelima predstavlja dokumentovanje odnosa sa povezanim tijelima kako bi se utvrdile mogućnosti za sukob interesa, bilo da oni proizilaze iz ATCG iznutra ili iz aktivnosti povezanih tijela.

Na osnovu sljedećih referentnih dokumenata: MEST EN ISO/IEC 17011: 2018; Zakon o akreditaciji ("Sl. list Crne Gore", br. 54/09 i 43/15) i Odluka o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list Crne Gore", br. 21/07) ATCG je identifikovao sljedeća povezana tijela:

1. Ministarstvo ekonomskog razvoja , uključujući institucije infrastrukture kvaliteta

ATCG je nezavisna i neprofitna organizacija koja svoje aktivnosti obavlja sa Zakonom o akreditaciji ("Sl. list Crne Gore", br. 54/09 i 43/15) i Odlukom o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list Crne Gore", br. 21/07).

Osnivač kroz predlaganje godišnjih Zakona o Budžetu učestvuje u obezbjeđivanju sredstava potrebnih za nesmetan rad ATCG (uključujući i sredstva vezana za članstvo i učešće ATCG u radu evropskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju). Osnivač nije uključen u postupak akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti , kako u process ocjenjivanja, tako ni u proces odlučivanja o akreditaciji. U ime Osnivača, nadzor nad radom ATCG u obavljanju poslova utvrđenih zakonom vrši ministarstvo nadležno za poslove infrastrukture kvaliteta.

U skladu sa zakonom, ATCG je steklo status pravnog lica upisom u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici (registracioni br. 10-0000163).

Organizaciona struktura je definisana Statutom ATCG od jula 2017. i data je u Poslovniku o kvalitetu (PK.00).

Obzirom da je Ministarstvo ekonomije nadležno za poslove infrastrukture kvaliteta, Institut za standardizaciju (ISME) i Zavod za metrologiju (ZZM) predstavljaju povezana tijela u smislu zahtjeva standarda MEST EN ISO/IEC 17011:2011.

Uzimajući u obzir djelokrug rada odnosno poslove koje obavljaju ove dvije institucije na osnovu relevantnih zakona konstatuje se sljedeće:

- Institut za standardizaciju ne obavlja poslove ocjenjivanja usaglašenosti, kao ni konsultovanja;

- Zavod za metrologiju ne obavlja poslove konsultovanja, ali vrši „ ocjenjivanja usaglašenosti mjerila s propisanim zahtjevima “ (član 1. Zakona o metrologiji).

Zavod za metrologiju je akreditovan za aktivnosti koje sprovodi u dijelu : Kalibracija mjerila temperature i relativne vlažnosti, Kalibracija mjerila zapremine od stakla i mjerila zapremine sa klipom Kalibracija etalona prelivnih pipeta i mjernih posuda Kalibracija mjerila dužine Kalibracija mjerila pritiska Kalibracija etalona i mjerila električnih veličina, frekvencije i vremenskog intervala Kalibracija mjernih uređaja za mjerenje koncentracije radona u vazduhu

Konstatovano je da su u ovom dijelu njegovih aktivnosti evidentne sljedeće činjenice:

- ZMZ i ATCG imaju različito najviše rukovodstvo;
- ZMZ ima osoblje različito od onog koje bi učestvovalo u procesima odlučivanja o akreditaciji;
- ZMZ nema mogućnosti da utiče na ishod ocjenjivanja za svrhu akreditacije
ZMZ se ne bavi konsultantskim uslugama u oblasti akreditacije

ZMZ ima jasno drugačije ime, logotip i simbole.

U postupcima akreditacije ATCG ugovara ocjenjivanje sa ZMZ kao organizacijom.

ATCG konstatuje odsustvo uticaja na nepristrasnost Akreditacionog tijela i mogućnost sukoba interesa.

2. Povezana tijela akreditovanih organizacija koji su dio državne uprave i/ili je Vlada Crne Gore njihov vlasnik

ATCG je do sada akreditovao veći broj akreditovanih organizacija koji su dio državne uprave ili čiji je Vlada Crne Gore vlasnik: Akreditovane organizacije su dio Ministarstva unutrašnjih poslova (Forenzički centar Crne Gore), Ministarstva nauke, prosvjete, kulture i sporta (akreditovana tijela koje se nalaze u okviru državnih univerziteta), Ministarstva zdravlja (IJZCG, Dom zdravlja Bar, Dom zdravlja Podgorica, CALIMS), Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Specijalistička veterinarska laboratorija, Sertifikaciono tijelo za organsku proizvodnju Monteorganika), Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju).

Sve pomenute akreditovane organizacije:

- imaju različito najviše rukovodstvo;
- imaju osoblje različito od onog koje bi učestvovalo u procesima odlučivanja o akreditaciji;
- nemaju mogućnosti da utiču na ishod ocjenjivanja za akreditaciju i
- imaju jasno drugačije ime, logotip i simbole,
- ne bave se konsultantskim uslugama u oblasti akreditacije

ATCG konstatuje odsustvo uticaja ovih akreditovanih organizacija na nepristrasnost Akreditacionog tijela i mogućnost sukoba interesa

3. Povezana tijela akreditovanih organizacija čiji su zaposleni članovi Upravnog odbora ATCG

Shodno tački 5.7 MEST EN ISO/IEC 17011: 2018 ATCG je identifikovalo najviše rukovodstvo koje ima sveukupnu nadležnost i odgovornost za uspostavljanje politika u pogledu djelovanja akreditacionog tijela, nadzor nad sprovođenjem politika, nadzor nad finansijama, odluke o akreditaciji, ugovorne aranžmane, pri čemu je članovima Upravnog odbora dodjeljena nadležnost i odgovornost za uspostavljanje politika u pogledu djelovanja akreditacionog tijela i praćenje njihovog sprovođenja. U skladu sa t. 4.4.3 MEST EN ISO/IEC 17011: 2018 najviše rukovodstvo ATCG je posvećeno nepristrasnosti. ATCG je dokumentovalo i objavilo politiku nepristrasnosti koja obuhvata važnost nepristrasnosti pri obavljanju akreditacionih aktivnosti, upravljanja sukobom interesa i obezbjeđivanju objektivnosti svojih akreditacionih aktivnosti.

U skladu sa članom 8 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore u Upravni odbor imenovani su, između ostalih, na predlog Privredne komore Crne Gore, i predstavnici akreditovanih organizacija (CETI i INTRA).

Pomenute akreditovane organizacije, čiji su predstavnici članovi Upravnog odbora:

- nemaju različito najviše rukovodstvo;
- imaju osoblje različito od onog koje bi učestvovalo u procesima odlučivanja o akreditaciji;
- imaju jasno drugačije ime, logotip i simbole,
- ne bave se konsultantskim uslugama u oblasti akreditacije

Imajući u vidu t. 4.4.12 MEST EN ISO/IEC 17011: 2018 konstatuje se nepotpuno odsustvo uticaja na nepristrasnost Akreditacionog tijela i mogućnosti sukoba interesa.

Imajući u vidu tačku 4.4.5 MEST EN ISO/IEC 17011: 2018 da ATCG u pogledu obezbjeđenja ravnomjerne zastupljenosti zainteresovanih strana, tako da ni jedna nema nadmoć, a uzimajući u obzir da su u Upravni odbor imenovana dva člana iz redova akreditovanih organizacija, jedan predstavnik Ministarstva ekonomskog razvoja, i dva člana kao predstavnici Univerziteta čije su organizacione jedinice akreditovana tijela, **ATCG konstatuje nepotpuno odsustvo uticaja na nepristrasnost Akreditacionog tijela i mogućnosti sukoba interesa.**

Isto je u okviru sastanka Stručnog kolegijuma ATCG održanog 18.05.2021. bilo predmet analize rizika i svođenja istog na najmanju moguću mjeru.

Konstatovano je da dvije akreditovane organizacije u okviru Mašinskog fakulteta u Podgorici čiji se predstavnici nalaze u Upravnom odboru ATCG

- imaju osoblje različito od onog koje bi učestvovalo u procesima odlučivanja o akreditaciji;
- imaju jasno drugačije ime, logotip i simbole.

Konstatovano je, međutim, da ove dvije organizacione cjeline Mašinskog fakulteta nemaju različito najviše rukovodstvo u odnosu na ATCG, te postoji potencijalna prijetnja da isto utiče na ishod ocjenjivanja za akreditaciju. Utvrđeno je, takođe, da imenovani predstavnici dvije akreditovane organizacije u okviru Mašinskog fakulteta u Podgorici koji su imenovani od strane Vlade u Upravnom odboru ATCG imaju učešća u tijelu koje se bavi konsultantskim uslugama.

Identifikovani rizici su svedeni na način da su svi članovi UO ATCG potpisali Pojedinačnu izjavu o nepristrasnosti (ZPQ.00.05/24.12.2019.) čime su se obavezali da će obavljati aktivnosti razvijajući etičku kulturu koja sprečava korupciju, njegovati medijaciju i, ako je potrebno, arbitražu, kako bi se kolektivni interes izdigao iznad ličnog.

Bavljenje rezidualnim rizikom implicira na zahtjev za preciziranjem ravnopravne zastupljenosti zainteresovanih strana u strateškim dokumentima, čije pokretanje je nadležnost Upravnog odbora (Odluka o osnivanju Akreditacionog tijela). Implicira, takođe, na zahtjev prema članovima svih organa ATCG za bezrezervno ograđivanje od pružanja konsultantskih usluga tijelima za ocjenu usaglašenosti kako bi se realizovao efektivan mehanizam za sprječavanje bilo kakovog uticaja na ishod bilo koje akreditacione aktivnosti.

Periodično preispitivanje identifikacije rizika i mjera za njihovo smanjenje po nepristrasnost kroz analizu odnosa sa povezanim tijelima, kao i ponovno vrednovanje ovog potencijalnog rizika po nepristrasnost, realizovaće se kontinuirano koristeći se brojnim mehanizmima, uključujući i konsultovanje sa odgovarajućim zainteresovanim stranama.

Rukovodilac Službe za akreditaciju/rukovodilac kvaliteta

Tanja Radović

